

وحدت اسلامی در اندیشه شهید آیت‌الله خامنه‌ای، پایه‌ای برای ساخت تمدن اسلامی و مقابله با سلطه خارجی است

فعال، پژوهشگر و استاد دانشگاه بیروت با تبیین ابعاد فکری و سیاسی وحدت اسلامی در اندیشه شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای، گفت: وحدت از نگاه ایشان صرفاً به معنای ایجاد تفاهم میان مسلمانان نبود، بلکه به عنوان یک پروژه راهبردی، در خدمت ساخت تمدن اسلامی و تقویت توان امت اسلامی برای مقابله با پروژه‌های فتنه‌انگیزی، اشغال و سلطه خارجی قرار داشت.

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، طلال عترسی، در وینار ششم چهلمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی، با اشاره به میراث فکری و سیاسی شهید آیت‌الله خامنه‌ای اظهار داشت: ایشان به وحدت اسلامی صرفاً از این منظر نگاه نمی‌کرد که تصویری از تفاهم و همدلی میان مسلمانان ایجاد شود، بلکه وحدت را در چارچوب یک پروژه بزرگ‌تر و بر اساس اندیشه‌ها و سیاست‌های عملی خود دنبال می‌کرد.

وی افزود: یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین مسائلی که وحدت اسلامی باید در خدمت آن قرار گیرد، پروژه تمدن اسلامی است؛ پروژه‌ای که در نگاه شهید آیت‌الله خامنه‌ای، در برابر تمدن غربی قرار دارد؛ تمدنی

که الگوهای خود را بر ملت‌های مختلف جهان تحمیل کرده است.

این استاد دانشگاه بیروت ادامه داد: از این منظر، پروژه تمدن اسلامی مراحل همچون انقلاب اسلامی، تشکیل حکومت اسلامی، ساخت جامعه اسلامی و در نهایت وحدت اسلامی را پشت سر می‌گذارد و وحدت، مرحله‌ای اساسی پیش از تحقق تمدن اسلامی به شمار می‌رود.

عترسی تأکید کرد: بنا براین، وحدت مسلمانان صرفاً یک مسئله اجتماعی یا عاطفی نیست، بلکه موضوعی فکری، سیاسی، فلسفی و اجتماعی و در حقیقت، پایه و اساس پروژه تمدن اسلامی است.

وی دومین محور اساسی در اندیشه شهید آیت‌الله خامنه‌ای را مقابله عملی با پروژه‌های فتنه‌انگیزی خارجی و غربی دانست و گفت: پروژه ایجاد فتنه مذهبی همواره یکی از ابزارهایی بوده که برای ایجاد درگیری میان مسلمانان مورد استفاده قرار گرفته است.

عترسی افزود: هدف از این پروژه‌ها آن است که مشکلات جهان اسلام به مسائل داخلی و اختلافات میان مسلمانان تبدیل شود و ریشه‌های واقعی مشکلات، از جمله سلطه خارجی، اشغال، غارت ثروت‌های ملت‌ها و مسئله رژیم صهیونیستی، به حاشیه رانده شود.

وی خاطرنشان کرد: شهید آیت‌الله خامنه‌ای بر همین اساس تلاش داشت، اهمیت وحدت اسلامی را به عنوان منبع قدرت مسلمانان برای مقابله با اشغال و سلطه خارجی برجسته کند.

این پژوهشگر لبنانی با تأکید بر اینکه اختلاف میان مذاهب اسلامی امری طبیعی و واقعی است، گفت: نباید اختلافات مذهبی را به عنوان یک فاجعه یا مشکلی غیرقابل حل تلقی کرد؛ بلکه باید میان اختلاف طبیعی و واقعی و میان مذاهب و پروژه دشمنی‌افکنی تفکیک قائل شد.

وی تصریح کرد: مشکل اصلی زمانی شکل می‌گیرد که یک نیروی خارجی تلاش کند از طریق ایجاد فتنه، اختلافات موجود را تشدید کرده و سلطه و کنترل خود را بر مسلمانان تحمیل کند.

عترسی با اشاره به تحولات دو دهه اخیر اظهار داشت: طی سال‌های گذشته، طرح‌ها و برنامه‌هایی دنبال شد که هدف آنها تبدیل دشمنی کردن با دشمن خارجی به دشمنی داخلی میان مسلمانان بود؛ تا جایی که تلاش شد ایران به جای رژیم صهیونیستی به عنوان دشمن معرفی شود.

وی افزود: در همین چارچوب، مواضع، سیاست‌ها و ائتلاف‌های متعددی شکل گرفت که در راستای ایجاد شکاف میان مسلمانان قرار داشت.

عترسی در ادامه، نگاه شهید آیت‌الله خامنه‌ای به وحدت اسلامی را دارای ابعاد مختلف تمدنی، سیاسی، اجتماعی، انسانی و روان‌شناختی دانست و گفت: چنین نگاهی، اندیشه تقریب را از یک مفهوم نظری به یک رویکرد عملی تبدیل می‌کند.

وی توضیح داد: بر اساس این رویکرد، مسلمان باید به مسلمان دیگر با نگاهی مثبت بنگرد و به جای تمرکز بر نقاط اختلاف، در پی یافتن نقاط دیدار و اشتراک باشد؛ چراکه نقاط مشترک میان مسلمانان بسیار فراوان و گسترده است، در حالی که نقاط اختلاف محدود و اندک است.

این استاد دانشگاه بیروت افزود: بسیاری از علمای مذاهب و جریان‌های مختلف اسلامی نیز بر محدود بودن نقاط اختلاف تأکید کرده‌اند، اما برخی جریان‌ها تلاش می‌کنند همین اختلافات محدود را بزرگ‌نمایی و برجسته کنند.

وی با اشاره به تأکید شهید آیت‌الله خامنه‌ای بر برگزاری کنفرانس‌های بین‌المللی تقریب مذاهب اسلامی اظهار داشت: تأکید بر تقریب مذاهب به معنای ذوب کردن مذاهب اسلامی در یکدیگر نیست، بلکه این رویکرد در چارچوب مجموعه‌ای از ابعاد تمدنی، سیاسی، اجتماعی، روانی و معنوی تعریف می‌شود.

عترسی در پایان خاطرنشان کرد: همین ابعاد چندگانه است که به مسئله وحدت و کنفرانس‌های تقریب مذاهب اهمیت ویژه‌ای می‌بخشد و با بازگشت به آنچه شهید آیت‌الله خامنه‌ای درباره وحدت اسلامی نوشته و بیان کرده است، می‌توان دریافت که وحدت در اندیشه ایشان موضوعی اساسی و راهبردی بوده است.